Diaconaat overwogen

Deputaatschap
Diaconale en Maatschappelijke Zorg
van de Gereformeerde Gemeenten

Diaconaal Beleidsplan

Werksjabloon

Gereformeerde Gemeente
te

Versie 1.4

Inhoud

1. DOELSTELLING 4
2. INLEIDING 5
   2.1 Bijbelse opdracht 5
   2.2 Oproep aan allen tot zorg voor de naaste 5
   2.3 Kerkrechtelijke hoofdlijnen 6
   2.4 Diaconale invulling van de Bijbelse opdracht 7
   2.5 Leeswijzer 8
3. DIACONAAL BELEID: BINNEN DE GEMEENTE(N) 9
   3.1 Diaconale bezoeken 9
   3.2 Financiële ondersteuning 9
   3.3 Advisering 11
   3.4 Geheimhouding 11
   3.5 Ouderen 11
   3.6 Kerkelijk Thuis Zorg 11
   3.7 Dovenzorg 12
   3.8 Helpende Handen 13
   3.9 Nabestaanden 13
   3.10 Attentie na ziekenhuisopname 13
   3.11 Steunverlening via deputaatschappen 13
4. DIACONAAL BELEID: BUITEN DE GEMEENTE 15
   4.1 Inleiding 15
   4.2 Interkerkelijk Diaconaal Beraad en Wet Maatschappelijke Ondersteuning 16
   4.3 Donaties 16
5. BETROKKENHEID VAN DE GEMEENTE 17
   5.1 Voorlichting 17
   5.2 Jeugd 17
6. ORGANISATORISCHE ASPECTEN 18
   6.1 Taakverdeling 18
   6.2 Collecten 18
   6.3 Overige organisatorische aspecten 18
LITERATUUR 19
BIJLAGEN 20

1. DOELSTELLING

Doel van dit werksjabloon
Dit werksjabloon dient als handleiding voor het schrijven van een Diaconaal Beleidsplan. De geboden informatie kan letterlijk overgenomen worden, maar kan ook als checklist dienen voor wat een goed beleidsplan kan bevatten. Het gebruik van dit sjabloon is niet verplicht.
Wellicht ten overvloede wijzen wij erop dat de inhoud niet uitputtend is, maar hopelijk wel inspirerend.

In dit beleidsplan staan de activiteiten beschreven die de diaconie van de Gereformeerde Gemeente te ... ontplooit en in de toekomst wil ontplooien.
Ook is hierin het beleid opgenomen van de contactpersonen van de kerkenraad voor de Commissie Kerkelijke Thuis Zorg, ..., Dovenzorg en IDB (Interkerkelijk Diaconaal Beraad).

Het doel van dit beleidsplan is tweeledig.
Ten eerste biedt het op schrift stellen van de (voorgenomen) activiteiten de diaconie en de genoemde contactpersonen de mogelijkheid om voor zichzelf en met de kerkenraad op een structurele wijze na te denken over de werkwijze van de diaconie. Mogelijk zijn er taken of verantwoordelijkheden die nog niet zijn ingevuld of beter op een andere wijze kunnen worden ingevuld. Het beleidsplan is dan ook bedoeld als een levend document dat periodiek dient te worden herzien.
Ten tweede kan een beleidsplan gebruikt worden om nieuwe diakenen/contactpersonen en eventueel derden inzicht te geven in de huidige werkwijze.

Er is voor gekozen om in de hoofdtekst van het beleidsplan alleen de hoofdlijnen op te nemen. Specifieke afspraken en procedures zijn als bijlagen opgenomen.

Voor de realisatie van dit document is gebruik gemaakt van diverse bronnen en al beschikbare beleidsplannen, waaruit sommige fragmenten (bijna) letterlijk zijn overgenomen.
Ter voorbereiding op het schrijven van dit beleidsplan zijn ... diaconievergaderingen gewijd aan de bespreking van dit beleidsplan.

2. INLEIDING

2.1 BIJBELSE OPDRACHT

Diaconaat is de dienst der christelijke barmhartigheid, het vanuit de christelijke gemeente zorgend en dienend bezig zijn en omgaan met diegenen die hulp behoeven.

In het Oude Testament, in Deuteronomium 15, roept de Heere Zijn volk met wetten op om hen die niet voor zichzelf kunnen zorgen niet in de verdrukking te laten komen. Opvallend is dat deze zorg een zaak van het hele volk is. Op vele plaatsen (Leviticus 25, Job 31, Psalm 146, etc.) zien we hoe het volk Israël, naar de instelling en voorschriften van de Heere God, diende om te gaan met de wezen, de weduwen en de vreemdelingen als groepen mensen in nood waar men aandacht aan moest schenken.

In het Nieuwe Testament zien we bij uitstek hoe de Heere Jezus de zwakken op het oog had. Hij kwam niet alleen voor hun geestelijke nood, maar was er ook om hen te verlossen van hun lichamelijke pijn en nood. Hij was bewogen met de hongerigen, de dorstigen, de vreemdelingen, de naakten, de zieken en de gevangenen. Vertaald naar onze tijd: vluchtelingen, asielzoekers, daklozen, mensen met psychische problemen, verslaafden, eenzamen, etc.

Verder is er in het Nieuwe Testament te lezen over inzamelingsacties voor de gemeente te Jeruzalem (Romeinen 15 en in 2 Korinthe 8 en 9). In Hebreeën 6 wordt over méér dan alleen financiële steun gesproken, namelijk ‘de heiligen dienen’ en in Openbaring 2:19 wordt gesproken over gastvrijheid.

Door de groei van de Nieuwtestamentische gemeente is het diakenambt ingesteld, Handelingen 6:1-7, niet om de taak van de gemeente over te nemen, maar om de taak van de gemeente goed te laten functioneren.
Zie ook 1 Johannes 3:17, Jakobus 2:15-16, Lukas 3:11 en Zondag 38 HC: ’... den armen Christelijke handreiking te doen’.

De bemoeienis van de diaken is ambtelijk, d.w.z. in opdracht van en met gezag van Christus, maar ‘ziende op de gemeente’.

2.2 OPROEP AAN ALLEN TOT ZORG VOOR DE NAASTE

Indringend is de gelijkenis uit Matthéüs 25:31-46 waar het gaat over het oordeel van de Zoon des Mensen, Die scheiding aanbrengt tussen schapen en bokken.
Hij maakt scheiding op grond van hetgeen de schapen hebben **gedaan** (niet op grond van hun leerstellingen, of wat ze gezegd hebben of hun goede bedoelingen of voornemens of wat dan ook).
Er worden dan in dat gedeelte zes werken van barmhartigheid genoemd (vs. 35 en 36):

- ‘Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij te eten gegeven';
- ‘Ik ben dorstig geweest en gij hebt Mij te drinken gegeven';
- ‘Ik was een vreemdeling en gij hebt Mij geherbergd';
- ‘Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed';
- ‘Ik ben krank geweest en gij hebt Mij bezocht';
- ‘Ik was in de gevangenis en gij zijt tot Mij gekomen'.

De mensen weten niet wanneer ze dat gedaan hebben. Jezus zegt dan (vs. 40):
‘Voorwaar zeg Ik u, voor zoveel gij dit één van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dat Mij gedaan'!

Realiseren we ons wat hier staat?! Als we hongerigen, armen, zieken, gevangenen helpen, dan doen we barmhartigheid aan de Heere Jezus Zelf!
De Heere Jezus, de Koning (zoals Hij tot ons spreekt in Matthéüs 25) identificeert Zich met de zwakken en degenen die in nood zijn. Hij maakt Zich één met hen. Met hún ogen kijkt Hij met eerbied gesproken ons aan. Waar zij hun hand uitsteken, steekt Hij Zijn hand uit. Dienst aan hen is dienst aan Christus!

Er bestaan overigens verschillende meningen over de vraag wie de Heere Jezus bedoelt met 'Mijn minste broeders'. Hiermee kunnen ambtsdragers of gelovigen bedoeld zijn, maar de kring mag ook breder worden getrokken. Er zijn meerdere Bijbelteksten die er op duiden dat we goed moeten doen aan allen (en het meest aan de huisgenoten van het geloof).

Oog hebben voor sociaal zwakkeren of hen die in nood zijn, is dus geen vrijwillige bezigheid en niet vrijblijvend, maar dure roeping en plicht. Ja, goddelijke eis (zie Matthéüs 25; de Rechter oordeelt ernaar!). In ons dienend bezig zijn is Christus het beginpunt (we doen het in Zijn opdracht), maar ook het eindpunt (we doen het ten diepste aan Hem). Verbonden door het geloof aan Hem, is de liefde van Christus de drijvende kracht.

De Heere Jezus eist geen grote dingen van ons. Het gaat om een bewogen en oprecht hart.
Een open oog, een open oor, een uitgestrekte hand, een beker koud water. Dat is dienst aan de Heere Jezus. En welke heerlijke belofte is daaraan verbonden? Een kroon der heerlijkheid, het eeuwige leven (zie vs. 46).

2.3 KERKRECHTELIJKE HOOFDLIJNEN

Artikel 25 van de Dordtse Kerkorde handelt over het ambt van diaken:
Der diakenen eigen ambt is, de aalmoezen en andere armengoederen naarstelijk te verzamelen, en die getrouwelijk en vlijtiglijk, naar de eis der behoeftigen, beide der ingezetenen en vreemden, met gemeen advies uit te delen, de benauwden te bezoeken en te vertroosten, en wel toe te zien, dat de aalmoezen niet misbruikt worde; waarvan zij rekening zullen doen in de kerkenraad, en ook (zo iemand daar bij wil zijn) voor de gemeenten, op zulke tijd als de kerkenraad het goed vinden zal.

Dit artikel noemt als taak (roeping) van diakenen de volgende vier delen:
- verzamelen van de gaven;
- uitdelen van de gaven;
- bezoeken en troosten van de armen;
- de administratie en de verantwoording.

Met betrekking tot de verantwoording aan de kerkenraad bevat dit artikel onder andere de zinsnede *'waarvan zij rekening zullen doen in de kerkenraad*'. Ds. K. de Gier zegt hiervan in zijn verklaring van de DKO: '*Dit wil niet zeggen dat de diakenen van alle kleinigheden verslag moeten doen en dat de kerkenraad voor alle bijzonderheden een regeling moet maken. Bij de vergadering der diakenen ligt de beslissing over de wijze en het bedrag van de ondersteuning. Maar de diakenen hebben op bepaalde tijden rekening en verantwoording te doen aan de kerkenraad, en alle inlichtingen te verschaffen over de wijze van arbeid en het beheer, die de kerkenraad nodig acht*'.

Artikel 40 van de Dordtse Kerkorde gaat in op de diaconale vergadering. Dit artikel zegt dat '*diakenen alle weken te zamen komen om met aanroeping van de Naam Gods van de zaken, hun ambt betreffende, te handelen*'. Ds. de Gier geeft in zijn verklaring aan dat '*alle weken*' ruimer genomen mag worden al naar gelang de noodzaak van samenkomen. De diaconie van de Gereformeerde Gemeente te ... vergadert tenminste één keer in de ... maanden.

Verder zegt artikel 40 dat de '*dienaren goede opzicht zullen nemen*' over de diaconale vergaderingen. Ds. de Gier zegt hierover in zijn verklaring van de DKO: '*Ook de diakenen staan bij de uitoefening van hun taak onder opzicht van de gehele kerkenraad. Om controle te allen tijd mogelijk te maken, bepaalde art. 40 dat de predikanten de bevoegdheid hebben de diaconale vergadering bij te wonen*'. De predikant heeft deze bevoegdheid eigenlijk niet als dienaar des Woords, maar als ouderling. Dit betekent dat in vacante perioden een ouderling dezelfde bevoegdheid heeft.

Artikel 37 DKO handelt over de kerkenraad. Ds. de Gier geeft in zijn toelichting de taken van de brede kerkenraad (predikant, ouderlingen en diakenen) aan.
Daarbij noemt hij onder andere de volgende taken:

- *beheer van de kerkelijke inkomsten en het regelen van de collecten, en de vaststelling van de traktementen;*
- *algemene regeling van de armenverzorging en de regeling van de collecten, de goedkeuring van de administratie van de diaconie en het geven van adviezen aan diakenen.*

Al deze taken vallen onder de directe verantwoordelijkheid van de kerkenraad en de uitvoering ervan dient aan de kerkenraad verantwoord te worden, ook wanneer ze uitgevoerd worden door diakenen. Te denken valt daarbij aan activiteiten van de door de kerkenraad benoemde contactdiaken voor de deputaatschappen Bijzondere Noden (BN) en Diaconale en Maatschappelijke Zorg (DMZ), en afgevaardigde naar het IDB. Ook het werk van bijvoorbeeld Commissies Kerkelijke Thuis Zorg, ..., en Dovenzorg heeft naast diaconale ook pastorale aspecten.

Mede op basis van deze hoofdlijnen heeft de diaconie een voorstel aan de kerkenraad gedaan over de wijze waarop vergaderingen, bezoeken en overige aangelegenheden van de diaconie, commissies en contactpersonen verslagen worden in de kerkenraad. Dit voorstel, dat door de kerkenraad op ... is goedgekeurd, is opgenomen in bijlage ...

2.4 Diaconale invulling van de Bijbelse opdracht

De Bijbelse opdracht tot dienstbaarheid is er dus voor alle gemeenteleden. Een christelijke gemeente hoort een diaconale gemeente te zijn. Diakenen binnen de gemeente hebben de bijzondere verantwoordelijkheid om hieraan gestalte te geven:

- het eerste deel van het ambt van een diaken bestaat volgens het bevestigingsformulier uit het inzamelen en bewaren van aalmoezen en goederen voor de armen;
- het tweede deel van het ambt bestaat in de uitdeling ervan. Er staat niet in het formulier dat deze uitdeling is beperkt tot de huisgenoten van het geloof. De Bijbelse opdracht tot zorg voor de naaste gaat de kerkgrenzen voorbij, zoals duidelijk blijkt in de voorgaande paragrafen;
- het formulier benadrukt dat diakenen aan de armen en ellendigen niet alleen hulp bewijzen met uiterlijke giften maar ook met troostelijke redenen uit het Woord van God;
- in meer algemene zin dienen diakenen onderzoek te doen naar en oog te hebben voor zowel materiële / financiële nood als ook voor immateriële nood zoals eenzaamheid, arbeidsongeschiktheid of (dreigende) werkeloosheid.

Diakenen hoeven niet al het werk zelf uit te voeren. Ieder gemeentelid heeft zoals gezegd de opdracht om dienend bezig te zijn. Wel vervullen diakenen ten dienste van de diaconale gemeente een coördinerende en initiërende rol. Het diaconale werk van diakenen en gemeenteleden gezamenlijk dient te geschieden met liefde voor en bewogenheid met het lot van de naaste, dichtbij en ver weg.

In veel van onze gemeenten verzorgen de ouderlingen en diakenen samen de huisbezoeken. De diaken gaat dan mee als 'hulpouderling', en heeft in die functie en tijdens deze bezoeken dezelfde bevoegdheid als de ouderling, ook in zaken van leer en regering.
De Dordtse Kerkorde voorziet in deze mogelijkheid in Artikel 38, het tweede gedeelte, waar staat:
'*En waar het getal van de ouderlingen zeer klein is, zullen de diakenen mede tot de kerkenraad mogen genomen (dat is: gerekend) worden.*'
Wellicht ten overvloede merken we op dat het zijn van hulpouderling nooit ten koste mag gaan van het diaconale werk.

2.5 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 beschrijft het diaconaal beleid binnen de kerkelijke gemeente.
Hoofdstuk 3 geeft het diaconaal beleid weer ten opzichte van onze naaste buiten de eigen gemeente, zowel dichtbij als ver weg. In hoofdstuk 4 is beschreven hoe de gemeente bij de diaconale activiteiten wordt betrokken. In hoofdstuk 5 zijn enkele organisatorische aspecten van het diaconale werk uiteengezet.

3. DIACONAAL BELEID: BINNEN DE GEMEENTE(N)

3.1 DIACONALE BEZOEKEN

Het bezoeken van gemeenteleden met zorgen van lichamelijke of financiële aard is de belangrijkste activiteit van de diakenen. Gemeenteleden kunnen altijd een beroep doen op een diaken of de wijkdiaken. Deze zal in het algemeen met een tweede diaken een bezoek brengen.
Zie bijlage ... voor een beschrijving van de taken van een (wijk)diaken.

De (wijk)diaken kan ook zelf contact opnemen met een gemeentelid. De aanleiding tot een bezoek of een (eerste) telefonisch contact kan zijn:

a. periodiek bezoek bij structurele behoeftigen;
b. op aanwijzen van de predikant;
c. op aanwijzen van de ouderlingen n.a. v. een huisbezoek;
d. zorgen m.b.t. de psychische of lichamelijke gezondheid van een gezinslid;
e. het ter ore komen van (dreigende) werkeloosheid of arbeidsongeschiktheid;
f. het vermoeden van andere materiële/financiële zorg;
g. eenzaamheid of andere immateriële zorg.

Als er sprake is van (een vermoeden van) financiële zorgen gaat de (wijk)diaken in het algemeen samen met een tweede diaken. Een bezoek aan vrouwen wordt in principe gedaan door de (wijk)diaken met een tweede diaken.

Van de gebrachte bezoeken wordt verslag gedaan in de diaconievergadering. Als tijdens een bezoek duidelijk wordt dat pastorale hulp nodig is, wordt dit direct doorgegeven aan de predikant c.q. de wijkouderling. Als er nood geconstateerd wordt die niet kan wachten tot bespreking in de diaconievergadering, vindt overleg plaats met de voorzitter van de diaconie.

Een bezoek wordt normaliter afgesloten met Schriftlezing en gebed. Juist als het gesprek vooral ging over materiële zorgen, is er bij de afsluiting van het bezoek de mogelijkheid te voldoen aan wat er staat in het bevestigingsformulier: '... niet alleen met de uiterlijk gift, maar ook met troostelijke redenen uit het Woord van God, aan de armen en ellendigen hulp bewijzen'. Ambtelijk bezoek en gesprek vinden altijd plaats Coram Deo, voor het aangezicht van God!

Wanneer zowel de predikant en/of de wijkouderling én een diaken een gemeentelid of gezin bezoekt, dienen deze bezoeken zo veel mogelijk op elkaar te worden afgestemd. Voor dit doel is een overzicht gemaakt van de te bezoeken gemeenteleden per wijk. Een ouderling houdt deze lijst actueel.

3.2 FINANCIËLE ONDERSTEUNING

Algemeen
Het behoort tot de taak van de diakenen om de ingezamelde gaven te besteden.
De eerste vraag die daarbij aan de orde is: welke personen behoeven ondersteuning.
De vervolgvraag is met welk bedrag en op welke wijze de ondersteuning dient te worden gegeven.

Uitgangspunten voor de ondersteuning aan gemeenteleden zijn:

- het is onze opdracht om onze naaste met mildheid en liefde te geven;
- financiële nood kan het 'welzijn' van de naaste en zijn verhouding tot de Heere negatief beïnvloeden;
- onderkennen of sprake is van financiële problemen van incidentele of van structurele aard;

- hoe wordt de financiële situatie als 'nood' ervaren (dit kan ook het geval zijn bij mensen met een inkomen boven het minimum);
- eigen verantwoordelijkheid van het gemeentelid en zijn eventuele familie voorafgaande aan die van de diaconie;
- streven naar een goede balans tussen zorgvuldigheid, verantwoordelijkheid en mildheid.

Om de mate en ernst van de financiële nood te kunnen vaststellen is het noodzakelijk dat de diakenen inzicht krijgen in de financiële positie van het betrokken gemeentelid.

Noodsituaties
In noodsituaties is het belangrijk dat direct hulp kan worden geboden. Het beleid van onze plaatselijke diaconie is dat, in acute nood, een diaken een bedrag van € 200 zonder ruggespraak met andere diakenen mag verstrekken. De verantwoording in de diaconie geschiedt dan achteraf. Daarna dient door twee diakenen overlegd te worden met de hulpvrager om zicht te krijgen op de problematiek teneinde te komen tot een structurele oplossing van de financiële problemen.

Structurele hulp
Bij structurele financiële tekorten dient onderzocht te worden waardoor deze tekorten zijn ontstaan. Het streven is er daarbij op gericht om betrokken zelf in staat te stellen 'de tering naar de nering' te zetten zodat structurele ondersteuning door de diaconie voorkomen kan worden.

Om het inzicht te verkrijgen zullen vanuit de diaconie adviezen worden gegeven (bijvoorbeeld voor het bijhouden van een kasboek). Het materiaal van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (NIBUD) kan daarbij goede diensten bewijzen (zie www.nibud.nl). Vanzelfsprekend dient de diaconie hulp te bieden daar waar nood is.
De diaconale ondersteuning dient er echter op gericht te zijn om de betrokkene(n) zo mogelijk weer financieel onafhankelijk te laten zijn.
Wanneer er sprake blijkt te zijn van een bijzondere schuldenlast verwijzen diakenen door naar de burgerlijke gemeente, die een afdeling schuldhulpverlening heeft (via loket Sociale Zaken). Daarnaast zijn er particuliere bureaus voor schuldhulpverlening waar een beroep op kan worden gedaan (informatie beschikbaar via DMZ).

Bijstandgerechtigden
Een bijzondere categorie betreft de leden die rond moeten komen van een bijstandsuitkering. Zeker als er sprake is van opgroeiende kinderen kan dat aanleiding geven tot structurele tekorten. De Wet Werk en Inkomen (die de bijstand regelt) geeft weinig ruimte om betrokkenen periodiek financieel te ondersteunen. Het beleid van de diaconie is er daarom op gericht om met name te ondersteunen bij incidentele grote uitgaven (aanschaf wasmachine, kleding, reiskosten kinderen ed.). Overigens bieden ook regelingen voor bijzondere bijstand mogelijkheden om een vergoeding te krijgen van de burgerlijke gemeente voor extra kosten.
Zie bijlage ... voor een overzicht van het gemeentelijk beleid rond bijstand en bijzondere bijstand.

Werkloosheid
Incidentele ondersteuning is soms ook aan de orde als gemeenteleden voor korte of langere tijd werkloos zijn. Het beleid van de diaconie is er opgericht om bij ontslag van gemeenteleden contact op te nemen teneinde in een zo vroeg mogelijk stadium zicht te krijgen op mogelijke financiële problemen.

Leningen
De diaconie verleent ondersteuning in situaties waar nood is. Deze ondersteuning heeft daarom in principe de vorm van een gift. Slechts in uitzonderingssituaties zal de diaconie geld verstrekken in de

vorm van een voorschot. Deze situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen indien een hulpvrager een grote uitgaaf moet doen en daarvoor van derden een vergoeding krijgt, maar deze vergoeding pas op een later moment beschikbaar wordt gesteld.

Vertrekkende leden
Wanneer leden die ondersteund werden door de diaconie naar een andere kerkelijke gemeente vertrekken zal die gemeente (voor zover het een Gereformeerde Gemeente betreft) hiervan, met goedvinden van het betreffende lid, in kennis worden gesteld.

3.3 ADVISERING

Naast financiële ondersteuning is het geven van adviezen een belangrijk onderdeel van het diaconale werk. Daarbij is o.a. te denken aan:

- advisering over overheidsregelingen (bijstandswet, huur- en zorgtoeslagen);
- advisering met betrekking tot hulpverleningsinstanties zoals De Vluchtheuvel, Eleos en dergelijke.

Het komt ook voor dat gemeenteleden een beroep doen op de diaconie om formulieren voor uitkeringen, belastingen en dergelijke in te vullen. Het streven van de diaconie is er daarbij op gericht om te komen tot zelfredzaamheid. In voorkomende gevallen kan de diaconie in contact brengen met een deskundig gemeentelid die hierin behulpzaam kan zijn.

3.4 GEHEIMHOUDING

Financiële steunverlening dient in een zo klein mogelijke kring van ambtsdragers gehouden te worden. De penningmeester en scriba van de diaconie dienen echter de uitgaven zodanig te omschrijven dat te allen tijde verantwoording afgelegd kan worden over de giften en of leningen die zijn gegeven ter ondersteuning.

3.5 OUDEREN

Met het ouder worden nemen veelal de zorgen toe. Deze zorgen kunnen onder andere lichamelijke zorgen, eenzaamheid, en soms ook de financiën betreffen.
Daarom is naast pastorale zorg ook diaconale aandacht van belang. Hieraan geven de diakenen invulling door ouderen te bezoeken en zo belangstelling voor hen te tonen, hen te bemoedigen en te troosten. Ouderen worden ook regelmatig bezocht door leden van het vrouwencomité.

Alleenstaande mannen en vrouwen van 65 jaar en ouder, en echtparen van 70 jaar en ouder worden bezocht. Dit bezoek vindt tenminste één keer per jaar plaats. Afhankelijk van de situatie kan besloten worden tot een frequenter contact.

3.6 KERKELIJK THUIS ZORG

Gemeente-zijn is meer dan het op zondag naar dezelfde kerk gaan en dezelfde preek horen. Het is ook meer dan het bieden van een helpende hand in situaties waarin een dringende hulpvraag wordt ervaren.
Gemeente-zijn betekent ook dat we de Bijbelse opdracht zoals verwoord in Galaten 6:10
‘Zo dan, terwijl wij tijd hebben, laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs.’ navolgen. Naar elkaar om zien en zorg dragen zoveel als voor ons mogelijk is.
In onze gemeente krijgt dit heel praktisch vorm door het organiseren van hulp voor en door gemeenteleden via de Kerkelijke Thuis Zorg (zie bijlage 1).

De Kerkelijke Thuis Zorg heeft twee doelstellingen. De primaire doelstelling is erop gericht gemeenteleden een helpende hand en een luisterend oor te bieden. Ook buiten de kerkelijke gemeente kan de Kerkelijke Thuis Zorg in onze burgerlijke gemeente deze zorg aanbieden.

De WMO heeft een nieuwe bewustwording teweeggebracht in kerken. De toenmalige staatssecretaris, mevrouw Ross-van Dorp, riep kerken uitdrukkelijk op actief te worden in hun eigen omgeving. Dit appèl was meer dan een gebruikelijke oproep. De WMO gaat uit van een samenleving waarin burgers en hun verbanden zich inzetten voor wat er in hun leefomgeving gebeurt. Vraagstukken van leefbaarheid, sociaal isolement, huishoudelijke hulp, ondersteuning van mensen met een handicap liggen niet automatisch op het bordje van de overheid. Aan de samenleving wordt gevraagd meer zelfzorgend te zijn. Iedere organisatie of instelling die hieraan kan bijdragen, is in principe welkom. Ook de kerken!

Verder is vanuit de diaconie het gesprek op gang gekomen met het plaatselijke Interkerkelijk Diaconaal Beraad (IDB), waarin onze diaconie ook participeert, en dat zich o.a. het volgende als doel stelt:
'Het organiseren van hulp door vrijwilligers en ondersteuning van mantelzorg door leden van de kerken ten behoeve van de inwoners van onze burgerlijke gemeente, ongeacht geloof of afkomst.'

Kerkelijke Thuis Zorg is verdergegaan als Thuishulp Petrakerk.

Dit denkproces heeft geresulteerd in het begin 2009 verschenen beleidsplan 'Thuishulp Petrakerk' (als voorbeeld is het beleidsplan van de Gereformeerde Gemeente van Hendrik-Ido-Ambacht opgenomen in bijlage 1), waarin naast de doelstellingen en doelgroepen informatie vastgelegd is over o.a. de organisatiestructuur van de Thuishulp Petrakerk in een stuur- en werkgroep, de taken en verantwoordelijkheden van de werkgroep, de taken en inzet van de vrijwilligers, contacten met de kerkenraad en het waarborgen van de privacy.

Bijlage 2 bevat een overzicht van de NAW gegevens, aangevuld met telefoonnummer, emailadres en functie van de leden van de stuur- en werkgroep.

Bijlage 3 bevat een notitie van het deputaatschap AKZ o.a. over een regels met betrekking tot aansprakelijkheid bij het inschakelen van vrijwilligers.

3.7 DOVENZORG

Als onderdeel van het deputaatschap DMZ functioneert binnen onze gemeenten de Stichting Dovenzorg.
De activiteiten van deze stichting zijn onder meer:

- het verzorgen van dovendiensten;
- het verzorgen van catechisatielessen;
- het verzorgen van voorlichtingsavonden voor verenigingen en gemeenten;
- het uitgeven van het tweemaandelijkse tijdschrift DovenContact;
- het verzorgen van contactdagen met de contactpersonen en met ouders van dove en slechthorende kinderen.

Dovenzorg heeft in veel gemeenten contactpersonen aangesteld. Ook in onze gemeente is dat het geval. Deze contactpersoon staat vermeld in de gemeentegids en is te benaderen voor informatie over de activiteiten van Stichting Dovenzorg.

Onze gemeente wil doven en slechthorenden de mogelijkheid bieden kerkdiensten te kunnen volgen. Wanneer er behoefte aan is wordt er elke laatste morgendienst van de maand in principe getolkt door een doventolk.

De contactpersoon Dovenzorg en de doventolk worden met de Commissies ... uitgenodigd voor het jaarlijks overleg met kerkenraad en contactpersonen.

3.8 Helpende Handen

De zorg voor gehandicapte (doop)leden heeft in onze gemeente een duidelijke en herkenbare plaats. De benodigde zorg en aandacht wordt gegeven door de vereniging Helpende Handen.

Helpende Handen is de vereniging gehandicaptenzorg van de Gereformeerde Gemeenten.
Zij behartigt de belangen van mensen met een handicap, hun ouders of andere (wettelijke)
vertegenwoordigers en heeft als doel het geestelijke en lichamelijk welzijn van deze mensen te bevorderen. Helpende Handen wil mensen helpen bij dingen die ze wel graag willen, maar niet zelf kunnen. Uitgebreide informatie is te vinden op de website: www.helpendehanden.nl

De kerkenraad stelt tenminste twee contactpersonen aan voor de Commissie 'Gehandicaptenzorg en chronisch zieken'. Deze contactpersonen hebben als taak om - in overleg met de diaconie - ervoor te zorgen dat mensen met een handicap, de ouders ervan, en de chronisch zieken regelmatig door henzelf of door andere gemeenteleden worden bezocht.

3.9 Nabestaanden

Bij het verlies van een naast familielid wil de kerkenraad naast pastorale zorg ook diaconale zorg verlenen. Wanneer een lid van de gemeente is overleden, brengen twee diakenen een condoleancebezoek bij de nabestaanden, of in geval van een echtpaar bezoeken ze na ongeveer zes weken de overgebleven man of vrouw.
Het eerste doel van dit bezoek is om meeleven te tonen bij het verwerken van het verlies. Daarnaast wordt er bij twijfel over de draagdracht van de nabestaanden gevraagd of de begrafeniskosten kunnen worden betaald. Ook als beide echtelieden of alleenstaanden overleden zijn en over dit laatste twijfels bestaan, wordt hiernaar bij de familie geïnformeerd.

3.10 Attentie na ziekenhuisopname

Het is een goed gebruik binnen onze gemeente om mensen die opgenomen zijn geweest in het ziekenhuis na thuiskomst een fruitmand of bloemen te brengen.

3.11 Steunverlening via deputaatschappen

Binnen de Gereformeerde Gemeenten zijn er twee deputaatschappen die diaconaal werk verrichten of dit ondersteunen: het deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg (DMZ) en het deputaatschap Bijzondere Noden (BN).
De diaconie zal beide deputaatschappen financieel ondersteunen en daarbij de normbedragen volgen zoals die door de synode zijn aanbevolen.

Deputaatschap DMZ
Het Deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg heeft als taak het initiëren en mede organiseren van zorgverlening van leden en doopleden van onze gemeenten. De inkomsten worden voor een zeer belangrijk deel aangewend voor de exploitatie van De Vluchtheuvel.

Deputaatschap BN
Het Deputaatschap Bijzondere Noden is indertijd ingesteld om die lasten te dragen die door individuele diaconieën niet kunnen worden gedragen. In eerste instantie werd daarbij ook gedacht aan lasten voor gemeenteleden (zoals huisaanpassingen voor rolstoelgebruik bij onverzekerden). Maar in de loop der jaren is de aandacht bijna geheel richting hulpverlening in het buitenland

verschoven. Het deputaatschap geeft een projectenboekje uit met een volledig overzicht van de activiteiten en projecten.

4. DIACONAAL BELEID: BUITEN DE GEMEENTE

4.1 INLEIDING

Uit de inleiding blijkt dat diaconaat niet ophoudt bij de grenzen van de eigen kerkelijke gemeente. Integendeel. Wanneer het diaconaat naar Bijbelse principes functioneert en er werkelijk gesproken kan worden van een diaconale gemeente, dan kan het niet anders of oog en oor en hart gaan open voor de nood in de wereld om ons heen. Dichtbij en veraf. Dan is het de liefde van Christus die dringt.

In het kader van diaconale beleidsvorming, dringt de vraag zich op: welke taak zien we als kerkelijke gemeente richting onze medeburgers? Het gaat hierbij vooralsnog om de volgende doelgroepen: asielzoekers, gevangenen en degenen die incidenteel een verzoek doen voor steun en bijstand. Dat kunnen naasten zijn in onze buurt, maar ook de naaste ver weg.

Vanuit de in hoofdstuk 1 beschreven Bijbelse noties zal er diaconaal beleid ontwikkeld moeten worden richting zwakke groepen in onze samenleving.
In feite moet er dan langs twee lijnen gewerkt worden, namelijk:

- Het proces - diaconaal bewustzijn van de gemeente: het besef dat we niet alleen voor onszelf leven (ik), ook niet alleen voor elkaar (gemeente), maar ook voor de ander (buitenstaander). Ook dat het niet in de eerste plaats een zaak is van de diaconie, maar van de hele gemeente. Ieder heeft gaven die bruikbaar zijn! (beker koud water). De grootte of kwaliteit van de gaven mag geen maatstaf zijn.
- Het plan - diaconale activiteiten buiten de eigen gemeente: na probleemanalyse, prioriteitstelling en motivering aan de gemeente duidelijk maken wat we wel en wat we niet doen.

Uitgangspunt is dat de kerk in de wereld staat, zonder van de wereld te zijn. Ze heeft van Godswege een roeping in de samenleving en ze maakt er tegelijkertijd deel van uit. Vanuit haar eigen aard en positie probeert ze iets te doen aan de nood in deze wereld.

Bescheidenheid is hier overigens wel op zijn plaats. De plaatselijke kerkelijke gemeente moet niet de illusie hebben alle sociaal-maatschappelijke problemen zelf op te lossen.

Zaken die op regionaal niveau spelen kunnen aangekaart worden in classicaal verband binnen het verband van de eigen gemeenten en/of afgestemd worden met christelijke zorginstellingen. Als het gaat om plaatselijke problemen is ook afstemming tussen diaconieën van verschillende kerkverbanden van belang (ic. IDB). In een aantal gevallen zou zelfs samenwerking met niet-kerkelijke (overheids)organisaties belangrijk kunnen zijn door bijvoorbeeld als diaconie te participeren in bepaalde bestuursorganen.

Om antwoord te krijgen op onze taak en roeping als kerk in de burgerlijke gemeente en om dat vervolgens te vertalen naar concreet beleid, is het van belang om de diverse groepen 'zwakken' in kaart te brengen. Om overlap en doublures te voorkomen, is het aan te bevelen om dit als gezamenlijke activiteit met meerdere diaconieën (en bij voorkeur via het IDB) te doen. Wanneer het resultaat is dat er voor bepaalde groepen nog zogenaamde 'witte vlekken' zijn, dan kunnen de gezamenlijke diaconieën met elkaar tot een bepaalde taakverdeling komen.

4.2 Interkerkelijk Diaconaal Beraad en Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Het Interkerkelijk Diaconaal Beraad (IDB) is een overlegorgaan van diaconieën van kerken binnen de burgerlijke gemeente ... . Het doel van het IDB is om één contactpunt te hebben tussen kerken en gemeente met het oog op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) die op 1 januari 2015 is ingevoerd.

Voor de praktische consequenties van de invoering van de WMO, zie bijlage ... .

4.3 Donaties

Binnen de kerkenraad zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop de diaconie omgaat met diaconale giften.

Over het geven van giften aan andere instellingen is het volgende afgesproken.
Het deputaatschap DMZ ontvangt jaarlijks een vaste bijdrage, zoals aanbevolen door de Generale Synode van onze gemeenten.
Daarnaast ontvangen ook de volgende instellingen een vaste bijdrage:

- vereniging Gehandicaptenzorg;
- commissie Vakantieweken Gehandicaptenzorg;
- medisch zendingswerk Gereformeerde Gemeenten.

Verder heeft de Gereformeerde Gemeente van ... het volgende beleid. Bij donaties aan instellingen waarmee de Gereformeerde Gemeente ... sympathiseert, geldt de algemene regel dat alleen een gift gegeven wordt op aanvraag of verzoek (de diaconie houdt dus geen administratie bij).
Nieuwe aanvragen worden ter beoordeling voorgelegd aan de diaconie.

In bijlage ... is een notitie over donaties opgenomen.

5. BETROKKENHEID VAN DE GEMEENTE

Zoals eerder aangegeven behoort de gemeente als geheel een diaconale gemeente te zijn. Er dient zorg te zijn voor elkaar, voor de 'huisgenoten des geloofs' en 'degenen die buiten zijn'. De diaconie neemt deze verantwoordelijkheid niet over van gemeenteleden, maar is er juist om deze verantwoordelijkheid te stimuleren en bij de uitvoering te ondersteunen.
Daarom is het van groot belang de gemeente ook te betrekken bij de uitvoering van diaconale activiteiten.

5.1 VOORLICHTING

Diaconaat is een taak van de hele gemeente. Het is daarom goed om het diaconale bewustzijn van de gemeente te stimuleren en de gemeente te betrekken bij allerlei diaconale aspecten, indien mogelijk ook in uitvoerende zin.
De gemeente wordt uitgenodigd suggesties te doen, de diakenen nemen hierover een besluit.

5.2 JEUGD

Het is belangrijk ook de jeugd te betrekken bij het diaconaat en hen inzicht te geven in het werk van de diakenen in de gemeente en daarbuiten.
Naast de voorlichting aan de gemeente in het algemeen, die grotendeels ook toegankelijk is voor de jeugd, zijn er de volgende drie mogelijkheden om de jeugd er extra bij te betrekken:

a. Het geven van een gastles op de catechisatie over het werk van de diaken in de gemeente.
b. Het vullen van een verenigingsavond voor een JV over het diaconaat in het algemeen, specifiek het werk van de diakenen in de eigen gemeente, dan wel het geven van informatie over bijzondere projecten van bijv. het deputaatschap Bijzondere Noden of een combinatie hiervan. Het initiatief hiervoor ligt geheel bij de leiding van de verenigingen. Dit wordt gestimuleerd/kan gestimuleerd worden door het verenigingscontact, c.q. de contactpersoon vanuit de kerkenraad.

6. ORGANISATORISCHE ASPECTEN

6.1 TAAKVERDELING

Om de taken en verantwoordelijkheden zoals die in de voorgaande hoofdstukken zijn genoemd gestalte te kunnen geven zijn binnen de diaconie afspraken gemaakt over organisatorische aspecten.

Er is een taakverdeling gemaakt waarbij elke diaken een aantal specifieke taken heeft.
De huidige taakverdeling is opgenomen in bijlage ... .

6.2 COLLECTEN

In de kerkdiensten wordt gecollecteerd voor diaconie, kerk en bouwkas. Data en doelen van collecten bestemd voor een ander doel worden jaarlijks door de kerkenraad vastgesteld.
Bijlage 4 bevat een voorbeeld van een collecterooster.

De opbrengst van de collecten worden bewaard in de kluis in het kerkgebouw.
Chartaal geld en collectebonnen worden onder leiding van minimaal twee diakenen tweewekelijks geteld. Chartaal geld wordt, zo mogelijk door twee personen, gestort bij de bank, waar het machinaal geteld wordt.

6.3 OVERIGE ORGANISATORISCHE ASPECTEN

Jaarstukken/begroting
Met betrekking tot de begroting en de jaarstukken zijn er de volgende aandachtspunten:

- jaarlijkse verantwoording aan de gemeente geschiedt door middel van jaarstukken die op de jaarvergadering worden behandeld;
- vertrouwelijkheid m.b.t. gedane uitdelingen is uitgangspunt: alleen totalen worden weergegeven;
- de controle van de verantwoording gebeurt door twee ouderlingen;
- naast een verantwoording over voorgaande ja(a)r(en), is er ook een begroting voor het lopende/komende jaar beschikbaar;
- gezien de opbouw van onze gemeente is er een bescheiden diaconale reserve vastgesteld;
- uitgangspunt bij de jaarlijkse begroting is dat diaconaal geld niet bedoeld is om op te potten. Naast de min of meer vaste uitgaven m.b.t. donaties en uitdelingen in de gemeente dient de begroting om te bezien of er ruimte is om bijzondere diaconale projecten in binnen- of buitenland te ondersteunen.

Contactdiaken classis
Binnen onze plaatselijke diaconie is een contactdiaken voor de classis benoemd.
Deze contactdiaken heeft als taak de contacten te onderhouden met betrekking tot diaconale zaken met de andere gemeenten in de classis ... .
Hij vertegenwoordigt de diaconie op de vergadering van contactdiakenen die periodiek door de classisdiaken worden belegd.
Tijdens de classicale diaconievergadering worden diaconale aandachtspunten besproken en wordt besloten of de belangen verder door de classis(diaken) kunnen worden behartigd of dat een deputaatschap om hulp wordt gevraagd.
Daarnaast wordt tijdens deze vergaderingen door de classisdiaken informatie verstrekt over landelijke activiteiten en worden bezinnende onderwerpen ter toerusting behandeld.

Classisdiaken
In iedere classis zijn twee classisdiakenen benoemd.
De classisdiakenen vertegenwoordigen de classis op de landelijke (BN, DMZ) vergadering en de diaconale classisvergadering.

Periodiek (afspraak is éénmaal per jaar) organiseert de classisdiaken binnen zijn classis bijeenkomsten en diaconale classisvergaderingen voor de contactdiakenen van de classisgemeenten. De classisdiaken dient als aanspreekpunt voor de gemeenten in de classis voor zover het diaconale zaken betreft. De classisdiaken rapporteert aan de classis.

LITERATUUR

Bijvoorbeeld:

1. Handreiking voor de diaconie, uitgave deputaatschap DMZ, Woerden
2. Nederlandse Geloofsbelijdenis, art. 30 en 31
3. Heidelbergse Catechismus, vraag 103
4. De Dordtse Kerkorde (m.n. art. 24 en 25). Een praktische verklaring, ds. K. de Gier, Houten

BIJLAGEN

1. Beleidsplan Kerkelijke Thuis Zorg - Thuishulp Petrakerk 21
2. Gegevensoverzicht leden van de stuur- en werkgroep Thuishulp Petrakerk 31
3. Notitie deputaatschap AKZ inzake inschakeling vrijwilligers 32
4. Collecterooster 34
5.

Voor meer voorbeelden van beleidsplannen: Zie onder Diaconaat / Brochures Kerkelijke Thuishulp op www.deputaatschapdmz.nl.

Bijlage 1 Beleidsplan Kerkelijke Thuis Zorg

Beleidsplan
Thuishulp Petrakerk

Gereformeerde Gemeente
Hendrik-Ido-Ambacht

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Doel beleidsplan
3. Doelstellingen en doelgroepen
4. Organisatiestructuur van de Thuishulp Petrakerk
5. Taken vrijwilligers Thuishulp Petrakerk
6. Taken en verantwoordelijkheden van de werkgroep
7. De inzet van vrijwilligers
8. Route aanvragen
9. Aansprakelijkheid
10. Contacten met de kerkenraad
11. Onkostenregeling
12. Waarborging privacy
13. Toerusting

1. Inleiding

Gemeente-zijn is meer dan het naar dezelfde kerk gaan ’s zondags en dezelfde preek horen.
Het is ook meer dan het bieden van een helpende hand in situaties waarin een dringende hulpvraag wordt ervaren. Gemeente-zijn betekent ook het er voor elkaar zijn, in blijde omstandigheden én in verdrietige dagen. Gemeente-zijn houdt ook in het voor elkaar zorg dragen, de verantwoordelijkheid nemen voor elkaars welzijn en het spontaan aanbieden van hulp daar waar dat nodig is.

HISTORIE EN AANLEIDING
Al sinds 1989 heeft de Gereformeerde Gemeente te Hendrik-Ido-Ambacht een georganiseerde Kerkelijke Thuis Zorg die toen door drie enthousiaste vrijwilligers mevr. … , mevr. … en dhr. … is opgericht, in nauw overleg met dhr. … (contactpersoon vanuit de kerkenraad). Men ging vrijwel direct met 45 vrijwilligers van start. In de kerkbode werd het doel en de werkwijze toegelicht. Samenvattend: het ging om praktische kortdurende hulpverlening in situaties waarin op dat moment geen andere instanties of familieleden kunnen voorzien. Op een praktische en aan het doel beantwoorde wijze heeft de Kerkelijke Thuis Zorg in de achterliggende jaren in veel gevallen zich ingezet voor daadwerkelijke (coördinatie van) kortdurende hulpverlening. Daarnaast is er jaarlijks een bezoekrooster voor het bezoeken van ouderen en alleenstaanden opgesteld.

In 2006 werd meer en meer duidelijk dat de Wet Maatschappelijke Ondersteuning die per 1 januari 2007 zou worden ingevoerd, een appèl zou gaan doen op de kerken en hun hulpverlening. Het werd dan ook van belang geacht vroegtijdig hierop bezinning te doen plaats vinden. Al snel werd gedacht aan het (verder) organiseren van Thuishulp Petrakerk. Begin 2007 kwamen de diakenen en een aantal gemeenteleden van de bestaande Thuishulp Petrakerk en leidinggevenden van de verenigingen bij elkaar. In deze bijeenkomst werd nagedacht over de plaats van de diaconale hulpverlening binnen de gemeente, de taken van de diaconale hulpverlening en de mogelijkheden tot uitbreiding daarvan. Tijdens deze bijeenkomst was iedereen het er over eens dat er binnen en buiten de eigen gemeente veel meer mogelijk is als het gaat om het helpen en ondersteunen van elkaar. Graag willen we in de praktijk van het gemeente-zijn de Bijbelse opdracht, zoals het verwoord wordt in Galaten 6:10 navolgen; naar elkaar om zien en zorg dragen zoveel als voor ons mogelijk is. De bijeenkomst werd door alle aanwezigen als bijzonder waardevol ervaren. De basis voor een uitbreiding van de Thuishulp Petrakerk was gelegd.
Ook zijn er vanuit de diaconie gesprekken op gang gekomen met de andere kerkelijke gemeenten in Hendrik-Ido-Ambacht waaruit het Interkerkelijk Diaconaal Beraad (IDB) is ontstaan.
Het IDB is een overkoepelende organisatie van kerken in de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht, die zich als doel stelt: Het deelnemen aan de WMO-adviesraad van de burgerlijke gemeente Hendrik-Ido-Ambacht, gericht op het vormen van beleid en het bewaken van de kwaliteit van de zorgtaken in het kader van de WMO, alsmede het informeren van de kerkelijke achterban over dit onderwerp.

Het organiseren van een voedselbank.
Het organiseren van hulp door vrijwilligers en ondersteuning van mantelzorg door leden van de kerken ten behoeve van inwoners van Hendrik-Ido-Ambacht, ongeacht geloof of afkomst.

Het vrijwilligerswerk heeft het karakter van eenvoudige hulp, niet professioneel en in principe niet structureel. Het betreft hulp in situaties waar hulpverlening door professionals, familieleden, buren of vrienden niet, of tijdelijk niet, mogelijk is.

Binnen het Bestuur van de Thuishulp Petrakerk is er naast bezinning dan ook onderzocht hoe een en ander gestalte moet gaan krijgen.
Dit denkproces heeft geresulteerd in het voor u liggende beleidsplan.

2. Doel beleidsplan

In dit beleidsplan wordt voorgesteld op welke wijze de (uitbreiding van de) Thuishulp Petrakerk in de Gereformeerde Gemeente van Hendrik-Ido-Ambacht zal plaatsvinden. Daarbij worden eerst de doelstellingen en doelgroepen van de Thuishulp Petrakerk vastgesteld. Daarnaast wordt een beschrijving gegeven van de voorgestelde aanpak.

3. Doelstellingen en doelgroepen

DOELSTELLINGEN

De Thuishulp Petrakerk wil door middel van het organiseren van vrijwilligerswerk het zorgdragen voor elkaar binnen de gemeente bevorderen. Concreet heeft de Thuishulp Petrakerk daarbij twee doelstellingen. Primair is de Thuishulp Petrakerk erop gericht gemeenteleden een helpende hand en een luisterend oor te bieden. Ook buiten de kerkelijke gemeente wil de Thuishulp Petrakerk in Hendrik-Ido-Ambacht deze zorg aanbieden. Daarnaast is het de wens en bedoeling dat de Thuishulp Petrakerk zal bijdragen aan de versterking van de onderlinge band binnen de gemeente.

GRONDSLAG

Beide hiervoor genoemde doelstellingen dienen benaderd te worden vanuit de Bijbelse grondslag. De Thuishulp Petrakerk is geen neutrale vrijwilligerscentrale, maar een gemeente die door middel van de hulpverlening gehoor willen geven aan de Bijbelse oproep tot naastenliefde, zoals Galaten 6:10 dit verwoord. De praktische hulpverlening en deze Bijbelse roeping kunnen nooit los gemaakt worden van elkaar. Wel moet men dan tijd en wijze weten om over het geloof te spreken. In situaties waarin over God en de Bijbel lasterlijk gesproken wordt, zal de Thuishulp Petrakerk zich bezinnen in hoeverre hulpverlening mogelijk is.

DOELGROEPEN

De Thuishulp Petrakerk richt zich in eerste instantie op de leden (doop-, belijdende en meelevende leden) van de Gereformeerde Gemeente van Hendrik-Ido-Ambacht. Onder de volgende voorwaarden kan de hulpverlening uitgebreid worden naar doelgroepen buiten de eigen kerkelijke gemeente:

- de capaciteit van vrijwilligers laat het toe;
- de hulpvraag past binnen het aanbod en de identiteit van de Thuishulp Petrakerk;
- de Bijbelse grondslag van waaruit de Thuishulp Petrakerk is ingericht kan voldoende tot zijn recht komen;
- de uitbreiding van de werkzaamheden van Thuishulp Petrakerk naar nieuwe doelgroepen is door de kerkenraad goedgekeurd (besluit kerkenraadsvergadering oktober 2007).

KERNPRINCIPES

Een belangrijk streven en principe in de opbouw van de Thuishulp Petrakerk is de laagdrempeligheid. Het is de bedoeling dat de Thuishulp Petrakerk spontaan hulp biedt aan hen die dat nodig hebben. Andersom is het belangrijk dat de gemeenteleden zelf hulp durven te vragen en spontaan andere gemeenteleden verwijzen naar de Thuishulp Petrakerk. Daarbij is het nimmer het streven van de Thuishulp Petrakerk om de onderlinge hulp in familie- en vriendenverband te vervangen. De Thuishulp Petrakerk is aanvullend op de familie- en vriendenhulp.

4. Organisatiestructuur van de Thuishulp Petrakerk

De Thuishulp Petrakerk is georganiseerd in een stuurgroep en een werkgroep.
In de stuurgroep zitten de drie hoofdcoördinatoren (zie bijlage 2) aangevuld met de contactdiaken Thuishulp Petrakerk vanuit de kerkenraad en desgewenst zijn op afroep beschikbaar de contactdiaken IDB en de contactpersoon van de NPV.
De stuurgroep heeft als taken:

- het maken van beleid inzake bijvoorbeeld afstemming IDB en WMO-adviesraad;
- de aansturing van de coördinatoren en vormt als zodanig het bestuur van de Thuishulp Petrakerk;
- tevens is het haar taak om draagvlak te creëren, binnen de kerkelijke gemeente;
- het afleggen van verantwoording richting de kerkenraad;
- het zorg dragen voor voldoende vrijwilligers door o.a. regelmatig aandacht te vragen voor het vrijwilligerswerk in de kerkbode;
- het vragen van aandacht voor het vrijwilligerswerk van Thuishulp Petrakerk.

De hulpaanvragen komen binnen via de hoofdcoördinatoren van de stuurgroep.
De werkgroep bestaat uit de stuurgroep aangevuld met de coördinatoren die de vrijwilligers aansturen. Deze werkgroep komt ongeveer vier keer per jaar bijeen om de hulpaanvragen te bespreken. De hoofdtaak van de werkgroep is het afstemmen van vraag naar hulp en het verzorgen van deze hulp.

5. Taken vrijwilligers Thuishulp Petrakerk

MOGELIJKHEDEN
De vrijwilligers van de Thuishulp Petrakerk kunnen onder meer de volgende hulp op aanvraag bieden:

- verrichten van huishoudelijke taken ter overbrugging naar professionele zorg of in situaties waarin uitzicht is op het vervallen van de noodzaak voor huishoudelijke verzorging;
- oppassen op kinderen in geval van ziekte, psychische problematiek en acute situaties;
- van en naar school halen en brengen van kinderen in geval van ziekte, psychische problematiek en acute situaties;
- bezoeken van ouderen, langdurig zieken (thuis of in het ziekenhuis) of andere gemeenteleden die daar behoefte aan hebben;
- vervoer van en naar het ziekenhuis, de huisarts, het verpleeghuis, het consultatiebureau en vergelijkbare adressen;
- begeleiden bij bezoek aan het ziekenhuis, de huisarts, de winkel en vergelijkbare adressen;
- oppassen op of gezelschap houden van kinderen, ouderen of zieken om de mantelzorg te ontlasten;
- meenemen van kinderen, ouderen of zieken om de mantelzorg en/of ouder(s) met een ziekte of psychische problematiek te ontlasten;
- ondersteuning bieden aan kinderen met handicap, ziekte, gedragsstoornis, of andere aandoening waardoor afleiding voor het kind en/of ontlasting van de familie gewenst is;
- eten koken bij ziekte van een ouder;
- doen van boodschappen;
- begeleiden bij wandelen;
- hulp bij het invullen van formulieren of het organiseren van deze hulp bij de plaatselijke overheid die hier ook hulp in bieden wil en kan;
- verrichten van kleine huishoudelijke en technische klusjes;

- bieden van hulp tijdens de zwangerschap en na de geboorte.

Terminale thuishulp wordt verleend door de Interkerkelijke Stichting Vrijwillige Terminale Thuishulp uitgaande van de NPV. Zij zijn namelijk al actief op dit gebied. Alle andere soortgelijke hulpvragen die niet hierboven genoemd zijn, zijn ter bespreking met de coördinatoren van de Thuishulp Petrakerk.

MEELEVEN

Meeleven in de vorm van een kaart/brief is een taak voor de hele gemeente die gelukkig ook gestalte krijgt door het vermelden van gemeenteleden met naam en adres en de reden waarom meeleven gevraagd word in de kerkbode. De Thuishulp Petrakerk zal zo mogelijk telefonisch of persoonlijk contact opnemen met gemeenteleden van wie het vermoeden bestaat dat er behoefte is aan hulp, bijvoorbeeld na overlijden van een gezinslid of in geval van ziekte.

BEPERKINGEN

De Thuishulp Petrakerk kent enkele duidelijke beperkingen. Zo vallen de volgende taken buiten de mogelijkheden van de Thuishulp Petrakerk:

- het afleggen van pastorale bezoeken;
- het vervangen van professionele hulpverlening;
- hulp in situaties waarin geen duidelijke noodzaak aanwezig is.

OVERWEGINGEN

Tot slot zijn er situaties waarin de mogelijkheden van de Thuishulp Petrakerk niet eenduidig te formuleren zijn. Het gaat hierbij om de volgende situaties:

- situaties waarin langdurig een beroep gedaan wordt op de Thuishulp Petrakerk en waarbij er geen uitzicht op verbetering in de situatie is;
- situaties waarin een beroep gedaan wordt op Thuishulp Petrakerk, en waarbij er de mogelijkheid bestaat om een indicatie aan te vragen voor professionele hulp;
- situaties waarin een beroep gedaan wordt op Thuishulp Petrakerk, maar waarbij de coördinatoren vanwege de omvang van de hulpvraag niet kunnen voorzien in de hulp;
- situaties waarin een beroep gedaan wordt op Thuishulp Petrakerk, maar waarbij de noodzaak daarvan door de coördinatoren of vrijwilligers in twijfel worden getrokken.

In deze en andere niet eenduidige situaties zullen de hoofdcoördinatoren met elkaar en zonodig met de kerkenraad (contactdiaken) overleggen over het al dan niet starten of handhaven van de hulpverlening.

6. Taken en verantwoordelijkheden van de werkgroep

COÖRDINATOREN

De Thuishulp Petrakerk is gebaat bij een goede coördinatie.
Daarom zijn meerdere (hoofd)coördinatoren aangesteld, die het vrijwilligerswerk coördineren. Dit houdt vooral in het koppelen van hulpvragen aan vrijwilligers en het registreren daarvan.
Er zijn drie hoofdcoördinatoren en vijf coördinatoren. Ieder is actief in zijn of haar taakveld.
Alle hulpaanvragen komen binnen bij een van de hoofdcoördinatoren. De hoofdcoördinator beoordeelt of de hulpvraag binnen de vastgestelde kaders valt. Zonodig legt de hoofdcoördinator de hulpvraag voor aan de coördinatoren en/of kerkenraad. Ook benadert de hoofdcoördinator gemeenteleden wanneer het vermoeden bestaat dat er hulp nodig is. Vanuit de gemeente zijn in eerste instantie de hoofdcoördinatoren de aangewezen contactpersonen. Daarna zal de ingeschakelde coördinator zelf met betreffende aanvrager en met de vrijwilliger contact opnemen en

instructie geven. Tijdens de hulpverlening onderhoudt de coördinator contacten met de vrijwilligers om na te gaan of de hulpverlening naar wens verloopt. Bij eventuele problemen en vragen kunnen de vrijwilligers zich dan ook tot de hulpcoördinator wenden.

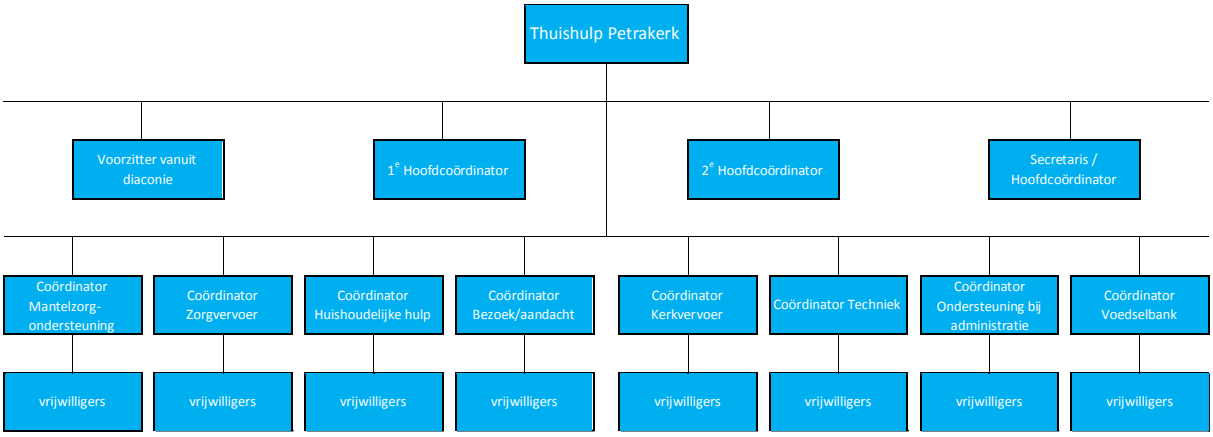

BESTUUR/WERKGROEPLEDEN

De hoofdcoördinatoren vormen samen met de contactdiaken een bestuur/de stuurgroep. Door deelname van een kerkenraadslid in de functie van voorzitter, is de communicatie met de kerkenraad optimaal.

BEREIKBAARHEID EN BEKENDHEID

De namen van de hoofdcoördinatoren zullen in de kerkbode regelmatig bekend gemaakt worden, zodat de gemeenteleden weten tot wie ze zich kunnen wenden. Verder zal er regelmatig in de kerkbode een artikeltje geschreven worden over de Thuishulp Petrakerk. Dit met het doel gemeenteleden te informeren.

7. De inzet van vrijwilligers

ROUTE VRIJWILLIGERS

- vrijwilligers die bij de kerkelijke gemeente behoren, kunnen zich aanmelden door middel van een telefoontje naar de hoofdcoördinator die verantwoordelijk is voor de registratie van vrijwilligers (zie bijlage 2);
- de coördinatoren kunnen zelf ook nieuwe gemeenteleden bellen om te vragen of ze vrijwilliger willen worden;
- de coördinatoren vragen aan iedere nieuwe vrijwilliger de mogelijkheden en de ervaring van de vrijwilliger zodat de vrijwilliger optimaal ingezet kan worden;
- iedere vrijwilliger wordt gewezen op de absolute noodzaak van zwijgplicht en respect voor de privacy van diegene die hulp ontvangt;
- ook dienen zij in staat te zijn om problemen bespreekbaar te maken met de coördinatoren;
- de vrijwilligers krijgen na aanmelding een formulier, met daarin een aantal regels en richtlijnen voor het doen van vrijwilligerswerk;
- de coördinatoren zijn zoveel als mogelijk is beschikbaar voor de vrijwilligers als er problemen en/of vragen zijn;
- de werkzaamheden worden verricht op basis van vrijwilligheid;

- reiskosten kunnen worden vergoed;
- de vrijwilliger zal in geen geval aansprakelijk zijn voor schade die veroorzaakt is tijdens het uitvoeren van het vrijwilligers werk.

8. Route aanvragen

De aanvraag kan op een aantal manieren binnenkomen:

1. Persoonlijke vraag van een gemeentelid of een naaste;
2. Na een persoonlijk contact door een coördinator met een gemeentelid met een potentiële hulpvraag;
3. Via een kerkenraadslid;
4. Via een 'instantie' van buiten de kerkelijke gemeente.

Te allen tijde dient er toestemming te zijn van de persoon/personen aan wie de hulp verleend zal worden, alvorens de hulp wordt gestart.

Een ingekomen hulpvraag wordt als volgt behandeld:

- bij een aanvraag wordt eerst geïnformeerd naar de hulp die geboden wordt door familie, vrienden en kennissen. Als deze niet wordt geboden, wordt nagevraagd in hoeverre het mogelijk is hier alsnog een beroep op te doen;
- vervolgens wordt de behoefte aan hulp geïnventariseerd en de inhoud van de hulpvraag afgewogen tegen het doel van de Thuishulp Petrakerk;
- de aanvraag wordt geregistreerd;
- de hoofdcoördinator, die de aanvraag behandelt, schuift de aanvraag bij een positieve indicatie door naar de juiste coördinator die vervolgens zijn of haar lijst met vrijwilligers raadpleegt en een vrijwilliger inzet en contact opneemt met de hulpaanvrager;
- hiervoor wordt een Excel-bestand gebruikt waarop de namen van de vrijwilligers staan die meerdere malen per jaar geactualiseerd wordt;
- degene die de hulp verleent krijgt instructie van de coördinator en start de hulp;
- ook bij meerdere hulpvragen (bij één persoon) of een grotere frequentie waardoor meerdere vrijwilligers worden ingezet, coördineert de hoofdcoördinator samen met de coördinatoren het geheel en zal de hoofdcoördinator als contactpersoon optreden;
- als er geen of niet voldoende hulp kan worden geregeld dan wordt dit door de hoofdcoördinator teruggekoppeld naar het betreffende gemeentelid. Als dit een langdurige hulpvraag betreft wordt een andere oplossing gezocht, zo nodig wordt de hulpvraag in de kerkbode geplaatst;
- bij een frequente inzet van meerdere vrijwilligers maakt de coördinator(en) een rooster die zowel aan het hulpvragende gemeentelid als aan de hoofdcoördinator als aan de in te zetten vrijwilligers wordt gegeven;
- wijzigingen hierin dienen altijd in overleg doorgevoerd te worden met coördinator(en) en met het hulpvragende gemeentelid en zo nodig met de hoofdcoördinator.

Er wordt getracht de hulpvraag van de cliënt en de mogelijkheden van de vrijwilliger zodanig op elkaar af te stemmen, dat er hulp-op-maat geboden kan worden. Ook wordt geprobeerd zo min mogelijk verschillende vrijwilligers in te zetten in een situatie. Dit bevordert de continuïteit van de hulp en het contact tussen het hulpvragende gemeentelid en vrijwilliger.

9. Aansprakelijkheid

De vrijwilliger zal te allen tijde *niet* aansprakelijk zijn voor schade veroorzaakt aan derden of diens eigendommen. Voor vrijwilligerswerk wat via het WMO-loket is gecoördineerd wil de Thuishulp Petrakerk de aansprakelijkheid bij de burgerlijke overheid neerleggen. Voor vrijwilligerswerk wat binnen de kerkelijke gemeente gedaan wordt, worden de regels gehanteerd zoals die vastgesteld zijn door de kerkenraad (zie bijlage 3).

10. Contacten met de kerkenraad

De grondslag van Thuishulp Petrakerk is dezelfde als die van de Gereformeerde Gemeente van Hendrik-Ido-Ambacht. De kerkenraad draagt het coördineren van de werkzaamheden van de Thuishulp Petrakerk op aan bestuur/stuurgroep. Deze is te allen tijde verantwoording verschuldigd aan de kerkenraad. Een goede afstemming en terugkoppeling zijn belangrijk. De kerkenraad kan ook een verzoek indienen, voor het geven van hulp, als een gezin/persoon (tijdelijk) extra hulp of aandacht nodig heeft. Vanuit de kerkenraad is er een contactdiaken aangesteld, die als voorzitter en tussenpersoon fungeert tussen bestuur/stuurgroep en de kerkenraad.

11. Onkostenregeling

De wijze waarop de onkosten aan vrijwilligers worden vergoed, dient door bestuur/stuurgroep nader uitgewerkt te worden. Soms is het mogelijk gemaakte kosten rechtstreeks bij het betreffende gemeentelid in rekening te brengen. Een heel andere optie is het geven van een presentje aan alle vrijwilligers in plaats van een gerichte onkostenvergoeding.
Tevens is er een mogelijkheid gemaakte kosten via de coördinatoren bij de diaconie neer te leggen. Bestuur/stuurgroep zal het een en ander nader uitwerken en via de contactdiaken/voorzitter overleggen met diaconie/kerkenraad om hier structuur in aan te brengen.

12. Waarborging privacy

Iedere vrijwilliger wordt gewezen op de absolute noodzaak van zwijgplicht en respect voor de privacy van de gemeenteleden van zowel de kerkelijke gemeente als de burgerlijke gemeente. Alleen met toestemming van het betreffende gemeentelid mogen vertrouwelijke gegevens worden uitgewisseld met derden. Als deze toestemming er niet is en niet kan worden verkregen is de wijkouderling de aangewezen persoon om deze gegevens uit te wisselen. Als men zich niet aan de zwijgplicht houdt zal men hierop worden aangesproken.
Geheimhouding is vanzelfsprekend. Vrijwilligers krijgen na aanmelding een brief waarin dit ook nog eens onderstreept wordt. Mocht een vrijwilliger wel spreken over hetgeen hij of zijn gezien of gehoord heeft tijdens de hulpverlening, dan zal dat betekenen dat er geen beroep meer wordt gedaan op de vrijwillig(st)er. Indien de vrijwillig(st)er tijdens de werkzaamheden noodsituaties opmerken, dan dient dit gemeld te worden bij de hoofdcoördinatoren. Zij stellen de kerkenraad hiervan op de hoogte.

13. Toerusting

TOERUSTING

Jaarlijks zal er tenminste één avond georganiseerd worden voor de vrijwilligers, waarbij het accent ligt op toerusting. De wijze van toerusting kan bestaan uit:

- het uitnodigen van een spreker die een inleiding houdt gericht op de doelgroep Thuishulp Petrakerk;
- het bespreken van ervaringen.

Bijlage 2 Gegevensoverzicht leden van de stuur- en werkgroep Thuishulp Petrakerk

Leden van de Stuurgroep

Naam	Voor letter	Adres	PC	Woonplaats	Tel. nr.	E-mail	Functie
							1e Coördinator
							2e Coördinator
							3e Coördinator + registratie vrijwilligers
							Contactdiaken
							Contactdiaken IDB
							Contactpersoon NPV

Leden van de Werkgroep

Naam	Voor letter	Adres	PC	Woonplaats	Tel. nr.	E-mail	Functie/Coördinator
							Ondersteuning bij administratieve vragen
							Vervoer en techniek
							Mantelzorgondersteuning
							Bezoek/aandacht
							Huishoudelijke hulp

Bijlage 3 Notitie deputaatschap AKZ inzake inschakeling vrijwilligers

DEPUTAATSCHAP ALGEMENE KERKELIJKE ZAKEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN
p/a Houttuinlaan 7
3447 GM WOERDEN

Aan de kerkenraden van de Gereformeerde Gemeenten

Woerden, december 2001

Betreft: inschakeling van vriiwilligers

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,

Tijdens de zitting van 13 september j.l. van de Generale Synode 2001 van onze gemeenten heeft de Synode op voorstel van het Deputaatschap bij de Hoge Overheid onder meer besloten om aan ons Deputaatschap te verzoeken onderzoek te doen naar verschillende aspecten van het inschakelen van vrijwilligers binnen de gemeenten en de kerkenraden hierover van advies te dienen.

Ter voldoening aan dit verzoek heeft ons Deputaatschap een beknopte notitie over dit onderwerp samengesteld, welke wij u hierbij gaarne aanbieden. Wanneer nog vragen overgebleven mochten zijn, zijn Deputaten gaarne bereid u hierover nader te informeren.

Met broederlijke groet en hoogachting,
namens Deputaten Algemene Kerkelijke Zaken,

Ds. W. Silfhout

Bijlage: Notitie "Enkele aspecten van het inschakelen van vrijwilligers".

DEPUTAATSCHAP ALGEMENE KERKELIJKE ZAKEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Enkele aspecten van het inschakelen van vrijwilligers

Definitie
Onder vrijwilligers te verstaan:
leden van de Gereformeerde Gemeenten die diensten (in brede zin des woords) verrichten ten behoeve van, of in het verlengde van kerkenraden en diaconieën van Gereformeerde Gemeenten èn met wie geen arbeidsovereenkomst bestaat (wellicht wel een vrijwilligersovereenkomst - zie hierna).

Van belang zijnde aspecten
1. Wanneer gemeenteleden vrijwilligersdiensten verrichten in opdracht of op verzoek van kerkenraad of diaconie, bestaat er (ongeacht of er al dan niet een overeenkomst gesloten is, en ongeacht of er een vorm van beloning wordt verstrekt) morele zowel als formele verantwoordelijkheid van de desbetreffende kerkenraad of diaconie voor:
- financiële gevolgen van ongevallen, enz., welke de vrijwilligers tijdens hun vrijwilligersactiviteiten overkomen;
- financiële gevolgen van aansprakelijkheid bij de vrijwilligers voor door hen tijdens hun vrijwilligersactiviteiten veroorzaakte schade aan derden.

2. Zelfs al zou het mogelijk zijn om de ad 1 omschreven verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden van kerkenraad/ diaconie in een overeenkomst met de vrijwilligers uit te sluiten, zou dit vanuit christelijke of morele overwegingen niet moeten gebeuren.

3. Gegeven de hierboven omschreven verantwoordelijkheden, zal een kerkenraad/diaconie zich bij elke inschakeling van vrijwilligers moeten afvragen, of er aan de te verrichten werkzaamheden bijzondere risico's verbonden zijn. Als dit het geval is (denk bijvoorbeeld aan werkzaamheden die met behulp van een trapleer of stelling verricht moeten worden, enz.) zou een kerkenraad/diaconie moeten overwegen deze werkzaamheden niet aan vrijwilligers, maar aan professionele dienstverleners op te dragen.
Hoewel dit een gevoelig punt is, wordt volledigheidshalve vermeld dat verzekeren tegen deze risico's mogelijk is.

4. Overwogen kan worden om met vrijwilligers die (vrij) frequent vrijwilligerswerkzaamheden verrichten een min of meer formele overeenkomst te sluiten. Hierin dient dan voor te komen:
- een omschrijving van de te verrichten werkzaamheden,
- het daarmee te verwachten tijdsbeslag,
- de duur van de overeenkomst,
- de verplichting voor de vrijwilligers om zich te onthouden van gevaarlijke werksituaties,
- de contactpersoon vanuit kerkenraad of diaconie,
- de eventuele beloning die verstrekt wordt en de uitdrukkelijke bepaling dat de vrijwilligers zelf de fiscale consequenties daarvan moeten dragen (zie ook punt 5).

5. Vrijwilligersbeloningen zijn tot aan een bepaald niveau fiscaal onbelast. Er bestaan twee bovengrenzen, die jaarlijks worden aangepast: een maximum per jaar en een maximum per maand. Via de website van de Belastingdienst kunnen jaarlijks de actuele cijfers worden opgevraagd (zie www.belastingdienst.nl onder 'vrijwilligersvergoeding').
Wanneer de beloning boven een of beide grenzen komt, is het totale bedrag fiscaal belast. Omdat er geen arbeidsverhouding bestaat, moeten de vrijwilligers dan zelf aangifte doen.
Woerden, december 2001

Bijlage 4 Collecterooster

COLLECTEROOSTER 2009 Gereformeerde Gemeente …							
Januari	1	Nieuwjaarsdag		Juli	5	Leesdienst	E: Dep. Evangelisatie t.b.v. inloophuis Rotterdam
	4		E: Aflossing kerk		12	Dopen	
	11	Dopen			19		
	18		D: Medische zending		26		
	25	Leesdienst					
Februari	1		E: Emerituskas	Augustus	2	Leesdienst	
	8	Dopen			9	Leesdienst	
	15				16		
	22		E: Dep. Kerkbouw		23		E: Aflossing kerk
Maart	1	Leesdienst			30		
	8	Dopen		September	6	Dopen	
	11	Biddag			13	Leesdienst	E: Theologische School
	15	VHA			20	VHA	
	22	HA + NHA	D: Bijzondere Noden		27	HA + NHA	D: Plaatselijke reformatorische basisscholen
	29						
April	5	Leesdienst	E: Aflossing kerk	Oktober	4	Dopen	
	10	Goede Vrijdag			11		E: Aflossing kerk
	12	1e Paasdag	E: Theologische School		18	Leesdienst	
	13	2e Paasdag			25		E: Emerituskas
	19	Dopen	D: Vak. Gehandicapten	November	1	Dopen	
	26				4	Dankdag	
Mei	3	Leesdienst	E: Dep. Israël		8	Leesdienst	
	10		D: DMZ		15		
	17	Dopen			22		E: Dep. Bijbelverspreiding
	21	Hemelvaartsdag			29	Dopen	
	24		D: Birma	December	6	VHA	
	31	1e Pinksterdag	E: Zending		13	HA + NHA	D: Jeugdbond
Juni	1	2e Pinksterdag			20	Leesdienst	E: Aflossing kerk
	7	Leesdienst	E: Aflossing kerk		25	1e Kerstdag	D: Bijzondere Noden
	14	Dopen			26	2e Kerstdag	
	21	VHA			27	Ds. ruildienst	
	28	HA + NHA	D: Gehandicaptenzorg		31	Oudejaarsdag	3e collecte, benoemd als eindejaarscollecte kerk